

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Waarheen leidt de weg.... navigeren met natuur (Deel 2)

Kijk ook naar de bomen. Planten groeien naar het licht toe, bomen ook. Je zult zien dat de kroon van loofbomen aan de zuidzijde voller kan zijn dan aan de Noordzijde. Verder is de meest gangbare wind in Nederland een Zuidwestenwind. Vrijstaande bomen zullen hierdoor naar het Noordoosten leunen. Hun kroon zal een bollige kant naar het Zuidwesten hebben en een puntige kant naar het Noordoosten. De takken worden door de wind naar het Noordoosten 'gekamd'.

De vochtige kant van rechtop vrijstaande bomen of bomen aan de rand van een open plek zal in Nederland de noordwestkant zijn. De noordkant van bomen is de kant die het minst snel opdroogt omdat daar de zon niet op schijnt. De regen zal in Nederland voornamelijk op de zuidwestkant slaan. Deze combinatie zal in de meeste gevallen voor een natte westkant zorgen. Laat dat nou de plek zijn waar mos graag groeit. Kijk wel boven de 60cm en houd er rekening mee dat een lichte helling of een vork in de boom ook zijn invloed heeft op de vochtigheid. Ook spinnen letten op de wind. Ze zullen hun web niet graag verstoord zien worden door de wind dus bouwen hun web aan de lijzijde van een boom of struik. In Nederland dus meestal de Noordoostkant.

Gebruik altijd verschillende informatie samen, om zo nauwkeurig mogelijk de windrichting te bepalen. Je vergroot je kans dat je precies weer bij je fiets uitkomt. Zo kan ik nog wel doorgaan over zonzijde van heuvels, waar dus de vollere struiken en het zoetere fruit op zal groeien, de zonnige zuidkant van een grote plas droogt eerder op dan de noordkant, de Grote Beer om de Poolster te vinden, of glooiingen in het landschap die nog steeds de richting van het schuivende ijs uit de ijstijd laten zien. Verdiep je eens in navigeren met de natuur. Daar zijn boeken over geschreven. Bijvoorbeeld 'De natuur als kompas' van Tristan Gooley (een uitgave van de KNNV) of 'Het grote SAS Survivalhandboek' van John 'Lofty' Wiseman. Als je gaat navigeren met de natuur zul je merken dat je jouw omgeving veel bewuster waarneemt en leert kennen. Het brengt je dichterbij de natuur, jouw natuur. De natuur helpt je overal op de wereld om te bepalen waar je bent en waar je naar toe moet. Succes en veel plezier!

Henk Wanders, IVN natuurgids Mark&Donge. (www.boomstamhenk.nl)

Afgestorven bomen Chaams Broek wijzen de weg.

Markandalletjes

- * Grillige herfstweer betekent ook .... plotseling zonnige dagen!
- * Waterschap besloot unaniem tot doorstart natuur- en beekherstel Markdal. Start zuidelijk deel Galder-Strijbeek-Heerstaaijen. DB van der Kallen wil ook snel noordelijke deel hermeanderen. Gunstig voor Ulvenhoutse Bos. Veel waardering voor burgerinitiatief sinds 2010 vanuit de streek. Waterschapsbestuur vraagt excursie met Ver. Markdal.
- * Huidige extensieve kanovaart op de Mark van Hoogstraten tot Breda moet mogelijk blijven, is de inzet. Zoals in ruim duizend petitie's (ook uit Vlaanderen) werd gevraagd. Wordt uitgewerkt.
- * Nacht van de Nacht. Geniet of griezelt van natuur in de duisternis. Vleermuizen, sterrenhemel, rare geluiden. Zaterdagavond 8 oktober. 20-22u30. Klapekster. Kolonie 41. Wortel (B). Natuurpunt Markvallei.
- * Grote Groene Doe Markt. Zondag 9 oktober. 10-16u. Wolfslaar-Breda. Markt, kraampjes, activiteiten. Speciaal 'groen randje' voor kinderen. O.a. info KNNV.
- * Mastboswandeling. Zondagmorgen 16 oktober. 9-11u30. Historisch 500 jaar oude Mastbos. Aanmelden via IVN Mark&Donge.

**Vliegenzwam, klassieker van
paddenstoelen bewonderaars.
Foto Ellen Rijken.**

* Na jaar heftige discussie besloot Waterschap tot 'Duurzaam verpachten' zonder schadelijke Glyfosaat. Daarmee in plooi met Groen Ontwikkelingsfonds Brabant (GOB), etc. Tegenstanders (geborgde Landbouwzetels, CDA, VVD) voor duurzaamheid, maar gebruik Glyfosaat moest kunnen. Water Natuurlijk, Partij voor de Dieren, PvdA, Natuur, merendeel Ons Water, 50plus en Bedrijven stemden met 20 tegen 10 voor duurzaam verpachten. Zonder Glyfosaat dat in het water komt.

* Vogelwereld. Bleeke Heide. Roofvogels op trek: Sperwer, Buizerd, Boom- en Slechtvalk. Veel Roodborsttapuiten. (Bianca Ansems, Huub Don). Veertig kleine, geknutter, kwetterende Kneuen, met rode borst en petje. (Huub Don). Twee Lepelaars, jonge Blauwborst -voor volgend jaar! (Ria Lambregts, Kees Noyens. Merkske: Kruisbek, geen heilige met kruis in zijn bek. Blauwe Kiekendief. (Stijn Leestmans). Zeldzame Zilverplevier, twee Beflijsters (Stijn, Jozef Leestmans). Prachtige Rode Wouw. (Stijn, Vic Aerts). Markdal: hondervijfenzestig Kokmeeuwen, tweeëntwintig winterse Krakeenden. (Harry van Vugt). Roepende Tjiftjaf, nu al de weg kwijt? (Jarek van Houten, Arjan van Leest). Rooskensdonk: negentig Brandgansjes, met – na goed speuren - eenzame Roodhalsgans. (Cees, Corrie van Haperen).

* Bij monding Mark in Volkerak. Kerkuil koppel op drukke sluizenwerkplaats vijf (!) jongen! Telde Marjon van Kuijk-Rooseboom.

Joop van Riet – natuurgids IVN